

MAN REST s.r.o.
Ostrata 135
763 11 Ostrata

Zlín, 14. 2. 2023

Právní stanovisko

Vážení,

na základě žádosti Vaší společnosti předkládám následující právní stanovisko ve věci omezení platnosti dárkového poukazu (tzv. voucheru).

I. Úvod, podklady

Předmětem tohoto právního stanoviska je posouzení, zda je možné časově omezit platnost dárkového poukazu, který lze využít k nákupu zboží či služeb v restauraci Vaší společnosti.

Podkladem pro zpracování tohoto právního stanoviska je shora uvedený dotaz a návrh textu, který má být umístěn na webové stránky restaurace Vaší společnosti (dle tohoto textu má být platnost poukazu omezena na dobu 6 měsíců ode dne jeho zakoupení).

II. Právní posouzení věci

Časové omezení platnosti dárkového poukazu

Dárkové poukazy nejsou upraveny právními předpisy. Podmínky prodeje dárkových poukazů ovšem nejsou zcela neomezené. Lze předpokládat, že kupujícími dárkových poukazů jsou ve většině případů osoby v postavení spotřebitelů. Je proto nutné, aby podmínky, za nichž lze uplatnit dárkový poukaz (tj. za nichž lze dárkový poukaz směnit za konkrétní zboží či službu), neporušovaly právní předpisy na ochranu spotřebitele.

Pro posouzení věci jsou nejpodstatnější následující ustanovení zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku:

- ust. § 1811 odst. 1: „*Veškerá sdělení vůči spotřebiteli musí podnikatel učinit jasně a srozumitelně v jazyce, ve kterém se uzavírá smlouva.*“;
- ust. § 1812 odst. 2: „*K ujednáním odchylným se v neprospěch spotřebitele od ustanovení zákona stanovených k ochraně spotřebitele se nepřihlíží.*“;
- ust. § 1813 odst. 1: „*Zneužívající jsou ujednání, která zakládají v rozporu s požadavkem poctivosti významnou nerovnováhu práv nebo povinností stran v neprospěch spotřebitele.*“; zneužívající ujednání jsou zakázána, resp. nepřihlíží se k nim.

Občanský zákoník neobsahuje žádné ustanovení, které by výslovně zakazovalo prodej dárkových poukazů s časově omezenou dobou platnosti – prodej takového dárkového poukazu proto není v rozporu s ust. § 1812 odst. 2 občanského zákoníku.

Mírně složitější je posouzení otázky, zda nemůže být časové omezení platnosti dárkového poukazu považováno za zakázané zneužívající ujednání v neprospěch spotřebitele ve smyslu ust. § 1813 odst. 1 občanského zákoníku. Při posouzení této otázky lze vyjít z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. 33 Cdo 1956/2007¹, ve kterém Nejvyšší soud dospěl k závěru, že časové omezení platnosti dárkového poukazu nepředstavuje nepřiměřenou diskriminaci spotřebitele. Nejvyšší soud shledal v souladu s právní úpravou na ochranu spotřebitele prodej dárkového poukazu s časově omezenou dobou platnosti, přičemž z rozhodnutí Nejvyššího soudu lze dovodit následující základní podmínky přípustnosti časového omezení platnosti dárkového poukazu:

- spotřebitel musí být informován jednoduchým a srozumitelným jazykem (sdělením), že je platnost dárkového poukazu časově omezena a že za nevyužitý dárkový poukaz nenáleží spotřebiteli finanční náhrada;
- doba, po kterou je spotřebitel oprávněn dárkový poukaz použít (tj. použít ho k úhradě vybraného zboží či služby), musí být přiměřená možnostem spotřebitele vyčerpat jej ve stanovené době – tedy doba platnosti dárkového poukazu musí být dostatečně dlouhá tak, aby nepřiměřeně neomezovala spotřebitele a spotřebitel měl dostatek času dárkový poukaz využít.

Jsou-li splněny výše uvedené podmínky, nepředstavuje dle Nejvyššího soudu časové omezení platnosti dárkového poukazu nepřiměřenou podmínku pro spotřebitele, neboť je výlučně na spotřebiteli, zda ve stanovené době poukaz využije či nikoliv (tedy spotřebitel svým vlastním jednáním může zabránit, aby dárkový poukaz bez náhrady propadl).

Informace o podmínkách využití dárkového poukazu

S ohledem na výše uvedenou právní úpravu na ochranu spotřebitele lze doporučit, aby byl spotřebitel informován podrobně o všech podstatných podmínkách, za kterých lze dárkový poukaz využít. Spotřebitel by měl být informován alespoň o následujícím (ideálně přímo na dárkovém poukazu, popř. i na internetových stránkách):

- identifikace prodávajícího včetně kontaktních údajů (telefon, email);
- možnost uplatnění dárkového poukazu libovolnou osobou;
- specifikace zboží či služeb, které lze prostřednictvím dárkového poukazu uhradit – např. libovolné pokrmy a nápoje nabízené v restauraci;
- skutečnost, zda je nutné dárkový poukaz uplatnit najednou, nebo je možné jeho čerpání rozložit do více návštěv restaurace;
- způsob uplatnění dárkového poukazu (tj. pouze osobně v restauraci);
- časové omezení platnosti dárkového poukazu s tím, že po uplynutí stanovené doby platnosti zaniká právo na využití poukazu v restauraci, a současně kupujícímu nevzniká nárok na vrácení uhrazené ceny dárkového poukazu.

Pokud by byly dárkové poukazy nabízeny i prostřednictvím internetu (e-shopu), bylo by nutné zpracovat podrobnější obchodní podmínky a umístit je na internetové stránky.

¹ Nejvyšší soud posuzoval věc za účinnosti zák. č. 40/1964 Sb. (tzv. starého občanského zákoníku), avšak závěry vyplývající z tohoto rozhodnutí lze aplikovat i za účinnosti aktuální právní úpravy dle nového občanského zákoníku.

III. Závěr

Časové omezení platnosti dárkového poukazu, který lze využít v restauraci Vaší společnosti, je za splnění výše uvedených podmínek přípustné.

Doporučuji zvážit prodloužení platnosti dárkového poukazu alespoň na 6 měsíců. I s ohledem na délku platnosti dárkových poukazů nabízených konkurenčními restauracemi se mi jeví omezení platnosti na 3 měsíce poměrně krátké (častěji jsou nabízeny dárkové poukazy s platností 6 měsíců až jeden rok)

Spotřebitele je nutno již před zakoupením dárkového poukazu srozumitelně informovat o všech podstatných podmínkách, za nichž lze dárkový poukaz využít (informace by měly být uvedeny na internetových stránkách Vaší restaurace, současně je vhodné uvedení těchto informací i přímo na dárkovém poukazu, například na jeho zadní straně, popřípadě na dokumentu, který je současně s dárkovým poukazem předán kupujícímu).

V případě jakýchkoliv nejasností, dotazů či připomínek k výše uvedenému se na mě neváhejte obrátit.

S pozdravem

Mgr. Petr Velikovský

Mgr. Petr
Velikovský

Digitálně podepsal Mgr.
Petr Velikovský
Datum: 2023.02.14
18:32:16 +01'00'